

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.608 van 26 maart 2012
in de zaak A. 197.148/IX-6884**

In zake : Yoeri FRESON
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Iris Exelmans
kantoor houdend te 3290 Diest
Koning Albertstraat 33
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 2 juli 2010, strekt tot de
nietigverklaring van de beslissing van 28 april 2010 houdende de oplegging aan
Yoeri Freson van een zware tuchtstraf, namelijk het ontslag van ambtswege.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 208.782 van 8 november 2010 is de vordering tot
schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de
rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 februari 2012.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Thierry Van Noorbeeck, die loco advocaat Iris Exelmans verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Els Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 6 maart 2009 wordt de directeur-generaal van de algemene directie van de bestuurlijke politie er met een e-mailbericht van op de hoogte gebracht dat de verzoeker, die inspecteur van politie is bij de dienst politiezorg van de federale politie te Zaventem, de dag voordien door de federale gerechtelijke politie Leuven aangehouden werd en voorgeleid werd voor de

onderzoeksrechter te Leuven wegens het bezit, het gebruik en het te koop aanbieden van verdovende middelen.

In een brief van dezelfde dag aan de procureur des Konings bij het parket te Leuven schrijft de directeur-generaal het volgende:

“Vandaag 06-03-2009 nam ik kennis van het feit dat uw ambt een opsporingsonderzoek voert lastens Inspecteur Yoeri Freson, in dienst bij de federale politie, in mijn algemene directie bestuurlijke politie.

Het betreft mogelijke feiten van bezit, gebruik en te koop aanbieden van verdovende middelen, notitienummer LE.60.L3.000806/2009, dossiernummer 23/09 bij onderzoeksrechter Van Impe te Leuven.

Ik besliste om voor deze feiten een tuchtdossier samen te stellen en dit dossier op mijn niveau van hogere tuchtoverheid te behandelen.

Ik heb geen andere informatie dan voormeld, waardoor ik niet met kennis van zaken kan oordelen of ik al dan niet een tuchtprocedure lastens INP Freson moet opstarten. Bijgevolg heb ik beslist, op basis van artikel 56 tweede lid van de tuchtwet, het eventueel opstarten van een tuchtprocedure uit te stellen tot nadat de gerechtelijke overheid mij in kennis stelt dat er een gerechtelijke eindbeslissing werd genomen, dat het dossier werd geseponneerd of dat de strafvordering is vervallen.

Ik vraag u dan ook om mij de stand van zaken in dit dossier mee te delen, met het oog op het nemen van desgevallend passende tuchtmaatregelen. Tevens vraag ik u om desgevallend een kopie van het gerechtelijk bundel over te maken, vergezeld van uw toestemming om de stukken ervan in tuchtzaken te mogen gebruiken.

Ik kan tevens niet met kennis van zaken oordelen of, in afwachting van een eventuele tuchtprocedure, zich desgevallend een ordemaatregel van voorlopige schorsing opdringt. Graag verneem ik, zo snel mogelijk gelet de aard van de desgevallende maatregel, uw mening dienaangaande”.

3.2. Op 11 maart 2009 antwoordt de procureur des Konings het volgende:

“Met verwijzing naar uw faxbericht van 6 maart 2009 heb ik de eer u, met het oog op gebeurlijk tuchtrechtelijk gevolg, ter kennis te brengen dat een gerechtelijk onderzoek gevoerd wordt ten laste van onder meer inspecteur Yoeri Freson wegens inbreuken op de drugswetgeving.

De volgende feiten worden hem ten laste gelegd. Ingevolge een gerechtelijk onderzoek ten laste van Geert Vaneetvelde wegens handel in verdovende middelen, kwam naar voor dat inspecteur Freson één van de personen was die behoorde tot een groep die gezamenlijk speed bestelde bij of via Vaneetvelde. Zo zou Freson voor het laatst 33 g. speed hebben afgenomen. Inspecteur Freson werd op 5 maart 2009 verhoord door de politie en nadien

werd hij voor de onderzoeksrechter geleid die hem in vrijheid stelde onder voorwaarden. Inspecteur Freson gaf toe al enkele jaren drugs te gebruiken, doch enkel in het weekend. Hij benadrukte dat hij uitsluitend een gebruiker was en geen dealer. Aanvankelijk gebruikte hij enkel cannabis. Later evolueerde zijn gebruik naar speed, XTC en GHB. Meestal schafte hij zich kleine hoeveelheden aan. Enkele keren legde hij samen met vrienden, waardoor een lagere prijs kon bekomen worden. De speed was bestemd voor gebruik door hemzelf en zijn vriendin.

Ik houd u op de hoogte van de voortgang in deze zaak”.

3.3. In afwachting van een gerechtelijke eindbeslissing wordt de verzoeker voorlopig geschorst bij ordemaatregel. Deze schorsing wordt verscheidene malen verlengd.

3.4. Op 17 augustus 2009 schrijft de directeur-generaal de procureur des Konings opnieuw aan. In die brief stelt hij onder meer het volgende:

“Ik heb onvoldoende concrete informatie, onder andere met betrekking tot de context, de rol van INP Freson en de volledige tenlastelegging tav INP Freson, om met kennis van zaken een tuchtprocedure lastens betrokkene op te starten.

Uit de inhoud van uw antwoord waarvan sprake supra kan worden afgeleid enerzijds dat administratief voorafgaand onderzoek zal interfereren op het gerechtelijk onderzoek, en anderzijds dat het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek zal worden gegeven belangrijk zal zijn bij het beoordelen van de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheden in dit dossier. Tenslotte kan in beginsel niet worden uitgesloten dat tuchtrechtelijk samenhangende feiten worden vastgesteld, wat aanleiding zou moeten zijn tot het inleiden van één tuchtprocedure.

Om die reden meen ik dat aan het gerechtelijk onderzoek voorrang moet worden gegeven, alvorens desgevallend verder te gaan met intern administratief onderzoek, tenzij uzelf of de geadieerde heer onderzoeksrechter geen bezwaar formuleren tegen het aanvangen van intern administratief onderzoek.

Bijgevolg handhaaf ik vooralsnog mijn beslissing om, op basis van artikel 56 tweede lid van de tuchtwet, het opstarten van een tuchtprocedure uit te stellen tot nadat de gerechtelijke overheid mij in kennis stelt dat er een gerechtelijke eindbeslissing werd genomen, dat het dossier werd geseponeerd of dat de strafvordering is vervallen.

Ik verwijs tevens naar mijn brief van 23-04-2009 met referentie [...] met betrekking tot de beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken om Inspecteur Yoei Freson voorlopig te schorsen bij ordemaatregel met een inhouding van de brutowedde ten belope van 10 percent. Deze schorsing nam een aanvang op 24-04-2009.

Gelet op deze lopende schorsing bij ordemaatregel en met het oog op het zo snel mogelijk nemen van passende tuchtmaatregelen, vraag ik u om mij zo spoedig mogelijk de stand van zaken in dit dossier mee te delen, om in de mate van het mogelijke te elaboreren over de feiten ten laste van INP Freson, en indien mogelijk een kopie van het gerechtelijk bundel of van de relevante elementen uit het gerechtelijk bundel over te maken, vergezeld van uw toestemming om de stukken ervan in tuchtzaken te mogen gebruiken”.

Omdat deze brief onbeantwoord bleef, herhaalt de directeur-generaal bij een brief van 25 november 2009 zijn vraag.

3.5. Met een brief van 26 november 2009 antwoordt de procureur des Konings dat bij beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 aan de verzoeker de opschorting van de uitspraak van de veroordeling voor een duur van vijf jaar werd toegekend en dat deze beschikking in kracht van gewijsde is getreden. Met dezelfde brief worden de relevante stukken van het gerechtelijk dossier bezorgd en wordt de toestemming verleend om ze in tuchtzaken te gebruiken.

Blijkens de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 werd de verzoeker in verdenking gesteld van:

“tussen 1 maart 2006 en 5 maart 2009

A. bezit/aanschaf

van cannabis, speed, XTC en GHB zoals onder meer blijkt uit zijn verklaring d.d. 5 maart 2009 in aanwezigheid van meerderjarigen, alsook uit de in beslag genomen overtuigingsstukken [...], waaronder [...].

B. invoer

van cannabis vanuit Nederland.

C. verkoop/aflevering

van cannabis, speed, XTC en GHB aan meerderjarigen waaronder [...].”.

Deze feiten worden door de beschikking voor bewezen verklaard.

3.6. Op 8 december 2009 stelt de directeur-generaal voor deze feiten een inleidend verslag ten laste van de verzoeker op. Met verwijzing naar de

beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 acht hij de feiten voor bewezen en stelt hij dat ze aan de verzoeker kunnen worden toegerekend en dat ze als een tuchtvergrijp gekwalificeerd kunnen worden. Rekening houdend met het blanco tuchtverleden en de relatief jonge leeftijd van de verzoeker stelt hij voor om hem de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen. De verzoeker ondertekent op 9 december 2009 dit inleidend verslag voor kennisneming en ontvangst.

3.7. Op 8 januari 2010 dient de advocaat van de verzoeker een verweerschrift in. Op 12 januari 2010 wordt de verzoeker, bijgestaan door zijn advocaat, gehoord. Zowel in het verweerschrift als tijdens de hoorzitting wordt aangevoerd dat de tuchtvordering verjaard is omdat de feiten reeds in april 2009 in hun volledige omvang door de hogere tuchtoverheid gekend waren.

3.8. Op 13 januari 2010 formuleert de directeur-generaal het voorstel om aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen. Met betrekking tot het argument van de verzoeker dat de tuchtvordering verjaard zou zijn, wordt in deze beslissing het volgende gesteld:

“Deze tuchtinbreuk is inderdaad bewezen, sinds de Procureur des Konings in zijn schrijven van 26-11-2009 meedeelde dat de raadkamer u de opschorting van de uitspraak van de veroordeling voor een duur van vijf jaar heeft toegekend, en dat deze beschikking in kracht van gewijsde is getreden. Tot dan toe was ik geenszins op de hoogte van de volledige omvang van de feiten, en besliste ik op basis van artikel 56 tweede lid van de tuchtwet, om het opstarten van een tuchtprocedure uit te stellen tot nadat de gerechtelijke overheid mij in kennis stelde dat er een gerechtelijke eindbeslissing werd genomen, dat het dossier werd geseponeerd of dat de strafvordering vervallen was. Ik besliste dit, zoals ik ook schreef aan de Procureur des Konings, omdat ik onvoldoende concrete informatie bezat betreffende de juiste toedracht, onder andere met betrekking tot de context, uw rol en de volledige tenlastelegging tav uw persoon, om met kennis van zaken een tuchtprocedure lastens u te kunnen opstarten. Uit de inhoud van het schrijven van de Procureur des Konings (inventaris nummer 4) kon bovendien worden afgeleid enerzijds dat administratief voorafgaand onderzoek zou geïnterfereerd hebben op het gerechtelijk onderzoek, en anderzijds dat het gevolg dat aan het gerechtelijk onderzoek ging gegeven worden, belangrijk ging zijn bij het beoordelen van de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheden in dit dossier. Tenslotte kon ik in beginsel ook niet uitsluiten dat tuchtrechtelijk

samenhangende feiten werden vastgesteld, wat ook gebeurd is, en wat aanleiding moet geven tot het inleiden van één tuchtprocedure. Om die redenen schreef ik aan de Procureur des Konings dat ik meende dat aan het gerechtelijk onderzoek voorrang moest gegeven worden, alvorens desgevallend verder te gaan met een intern administratief onderzoek, tenzij de Procureur des Konings of de geadieerde heer onderzoeksrechter geen bezwaar zouden geformuleerd hebben tegen het reeds aanvangen van intern administratief onderzoek, quod non. Ik hield in deze dus ook rekening met het belang van het gerechtelijk onderzoek en met de mening van de terzake geëngageerde magistraten. Betreffende uw eenvoudige stelling dat de feiten nooit ontkend werden, en mij in hun volle omvang zouden gekend zijn sinds april 2009, wens ik bijkomend op te merken dat u tot op de hoorzitting van 12-01-2009 [lees: 12-01-2010] volhield dat de feiten van korte duur waren (verweerschrift en hoorzitting), en dat u geen drugs gedeald heeft (verweerschrift en hoorzitting). Echter viel reeds uit het schrijven van de Procureur des Konings (inventaris nummer 4) op te maken dat u minstens gedurende enkele jaren drugs zou gebruikt hebben, vaststelling die thans deel uitmaakt van de bewezen feiten, en wat bezwaarlijk ‘van korte duur’ genoemd kan worden. Wat tevens deel uitmaakt van de thans bewezen feiten, is dat u effectief meerdere types drugs verkocht/afgeleverd heeft aan diverse meerderjarigen, waardoor u minstens naar de letter van de wet en naar de letter van de uitspraak van de rechtbank wel degelijk schuldig bent aan het verdelen van cannabis, speed, XTC en GHB. Ik was niet op de hoogte van de volledige omvang van de feiten. Tot op de dag van vandaag ontkent u ten dele de feiten en ziet u minstens deels de feiten niet volledig onder ogen, of representeert u de feiten verkeerd. De tuchtvordering is niet verjaard”.

3.9. Op 28 januari 2010 dient de verzoeker bij de tuchtraad een verzoek tot heroverweging in. Tevens dient hij een pleitnota in.

De vertegenwoordiger van de algemene inspectie formuleert zijn deskundigenverslag.

Op 23 april 2010 geeft de tuchtraad zijn advies. Zowel de vertegenwoordiger van de algemene inspectie als de tuchtraad zijn van oordeel dat de procedure regelmatig verlopen is, dat de feiten bewezen zijn en een tuchtvergrijp uitmaken dat aan de verzoeker toegerekend kan worden, en dat de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege gerechtvaardigd is.

3.10. Op 28 april 2010 beslist de directeur-generaal aan de verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen. Dit is de bestreden beslissing, waarin onder meer het volgende wordt gesteld:

“[...]

2 Ten laste gelegde feiten

Op 09-12-2009 werd u het inleidend verslag (referentie 1.4) betekend, waarin ik u de volgende tuchtinbreuk ten laste leg:

In uw hoedanigheid van politieambtenaar

- cannabis, speed, XTC en GHB bezit en aangeschaft hebben;
- cannabis ingevoerd hebben vanuit Nederland;
- cannabis, speed, XTC en GHB verkocht/afgeleverd hebben aan meerderjarigen waaronder Els Tibau en Daisy Streignaerts;
- gedurende minstens 3 à 4 jaar regelmatig deze verboden middelen gebruikt te hebben.

Ik heb u meegedeeld dat ik de intentie heb om u voor dit tuchtvergrijp het ontslag van ambtswege op te leggen.

3 Advies van de tuchtraad

Ik stelde u in kennis dat u het recht heeft om binnen de tien dagen volgend op de kennisgeving van mijn voorstel van zware tuchtstraf (referentie 1.5) een verzoek tot heroverweging in te dienen bij de tuchtraad. U maakte gebruik van dit recht. De tuchtraad heeft advies verstrekt nopens mijn voorstel van zware straf. Ik treed de analyse van de tuchtraad bij en schaar mij ten volle achter dit advies.

4 Bewijs en toerekening van de feiten

4.1 Bewijs van de feiten

Gelet op de feitelijke elementen vervat in het dossier en het bewijs dat voortvloeit uit de definitieve uitspraak van de correctionele raadkamer te Leuven dd 16-10-2009, staan de feiten vast.

4.2 Toerekening van de feiten

Gelet op de vermeldingen in punt 4.1; gelet u als politieambtenaar goed op de hoogte bent van de relevante wettelijke en deontologische bepalingen; gelet op uw veroordeling;

dienen de feiten vermeld in punt 2 u te worden toegerekend.

5 Kwalificatie en ernst van het tuchtvergrijp

5.1 Kwalificatie als tuchtvergrijp

[...]

Als politieman heeft men ten allen tijde een voorbeeldfunctie, zowel in de uitoefening van het ambt als in het privéleven. Uw functie is goed gekend in uw vriendenkring. De feiten zijn goed gekend bij uw collega's. Door uw

gedrag hebt u de belangen van de instellingen die u vertegenwoordigt niet behartigd. Het is de leden van de politiediensten verboden het gezag en de reputatie van hun collega's en meerderen, alsook het vertrouwen dat het publiek moet hebben in het bestuur, aan te tasten. U hebt het vertrouwen van het publiek in de dienst en de waardigheid van het ambt aangetast, u pleegde een inbreuk op art. 132 WGP.

Gelet op al deze overwegingen, ben ik van oordeel dat de in punt 3 omschreven feiten een tekortkoming uitmaken aan de beroepsplichten en dat zij de waardigheid van het ambt in het gedrang brengen, zodat zij tuchtvergrijpen in de zin van artikel 3 van de tuchtwet uitmaken.

5.2 Ernst van het tuchtvergrijp

Gelet op de aard van uw functie bij de luchtvaartpolitie - afdeling politiezorg;

Gelet op het feit dat uw vriendenkring uw functie als personeelslid van de federale luchtvaartpolitie onweerlegbaar kende en dat hierdoor de nodige ruchtbaarheid aan de feiten is gegeven;

Gelet het des te meer ontoelaatbaar is dat een politieambtenaar die onder andere zou moeten instaan voor de opsporing van drugsdelicten zelf een pleger van inbreuken en gewoontegebruiker is;

Gelet op de publieke plaatsen waar de feitelijkheden zich onder meer afspeelden;

Gelet op het feit dat uw gedrag een manifest gebrek vertoont aan rudimentaire verantwoordelijkheidszin en gezond verstand;

Gelet bijna alle personeelsleden van de afdeling politiezorg op de hoogte zijn van de feiten; gelet de weerslag van de feiten op de werking van de dienst, op het werkklimaat en op de houding van uw collega's;

Gelet op de uitspraak van de correctionele raadkamer te Leuven;

Gelet het onmogelijk is om nog vertrouwen te hebben in uw beroepsingesteldheid;

Gelet op de volgende punten van de deontologische code van de politiediensten:

Punt 3. De personeelsleden nemen de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in acht en verbinden zich ertoe die te doen naleven. De politieambtenaren dragen te allen tijde en in alle omstandigheden bij tot de bescherming van de personen en tot de bijstand die deze laatsten mogen verwachten, alsook, wanneer de omstandigheden het vereisen, tot het doen naleven van de wet en tot het behoud van de openbare orde. Zij dragen eveneens bij tot de bescherming van de goederen. Bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, waken de personeelsleden over de naleving en dragen zij bij tot de bescherming van de individuele rechten en vrijheden, evenals tot de democratische ontwikkeling van de maatschappij. Om hun opdrachten te vervullen, gebruiken zij slechts dwangmiddelen onder de voorwaarden die door de wet worden bepaald. Elk optreden van de personeelsleden is weloverwogen en aangepast aan de omstandigheden. De personeelsleden vervullen hun opdrachten onder het

gezag en de verantwoordelijkheid van de overheden die daartoe door of krachtens de wet worden aangewezen. Bovendien de plicht zich in te zetten voor iedereen, besteden ze bijzondere aandacht aan de specifieke behoeften van de kwetsbare leden van onze maatschappij. De toepassing van voormelde principes en op een meer algemene wijze van alle andere bepalingen van de code, vereist dat de personeelsleden bij elk optreden of elke handeling het hierna volgende Handvest van de waarden van de geïntegreerde politie toepassen:

Naleven en zich inzetten voor het doen naleven van de individuele rechten en vrijheden en de waardigheid van elke persoon, in het bijzonder door een steeds doordacht en tot het strikt noodzakelijke beperkt gebruik van de wettelijke dwang;

Loyaal zijn tegenover de democratische instellingen;

Integer en onpartijdig zijn en de te handhaven normen eerbiedigen;

Zin voor verantwoordelijkheid hebben;

Bezield zijn door en blijf geven van een dienstverlenende ingesteldheid gekenmerkt door:

- de beschikbaarheid;
- de kwaliteit van het werk;
- het zoeken naar oplossingen binnen het kader van hun bevoegdheden;
- de optimale aanwending van de adequate middelen;
- de zorg voor de geïntegreerde werking van de politiediensten;

Vanuit wederzijds respect en waardering de interne relaties bevorderen;

Bijdragen tot het welzijn op het werk.

Punt 22. De personeelsleden vermijden elke handeling of houding waardoor het vermoeden van onpartijdigheid zou kunnen worden aangetast. Zij moeten elke willekeur bij hun optreden uitsluiten, door inzonderheid te vermijden dat zij, bij hun wijze van optreden of uit hoofde van de aangelegenheid waarvoor zij optreden, afbreuk doen aan de onpartijdigheid die de burgers van hen mogen verwachten. In de onderzoeken geven ze blijk van objectiviteit en verzamelen ze zowel elementen ten laste als ten onlaste.

Punt 28. Het personeelslid vermijdt elke gedraging, zelfs buiten de uitoefening van het ambt, die het vervullen van de ambtsplichten in de weg kan staan of met de waardigheid van het ambt strijdig is.

Zij vermijden eveneens elke gedraging die het vertrouwen van de bevolking in de politie kan aantasten.

Punt 29. De personeelsleden moeten eerbied tonen voor het Staatshoofd, de andere gestelde machten en de overheidsinstellingen. Bij de uitoefening van hun ambt tonen de personeelsleden eerbied voor de internationale en nationale democratische instellingen, alsook voor hun symbolen.

Zij oefenen op loyale wijze hun ambt uit onder het gezag van de politieoverheden, alsook onder leiding van hun chef. Zij handelen en gedragen zich bij de uitoefening van hun ambt overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen, de strategie en de richtlijnen van de overheid. Zij laten zich leiden door overwegingen van wettelijkheid, billijkheid, opportuniteit en doeltreffendheid.

Punt 41. De personeelsleden zijn weloverwogen in hun handelingen en woorden en weren grof taalgebruik, vrijpostigheden en misplaatste gebaren.

De personeelsleden behandelen eenieder op beleefde, tactvolle en hoffelijke wijze. Ze bewaren hun zelfbeheersing en vermijden elke vorm van vijandig, agressief, provocerend, minachtend of vernederend gedrag. De personeelsleden onthouden zich van pesterijen en geven blijk van doorzicht, zin voor maat maar ook van vastberadenheid. De personeelsleden gedragen zich voorbeeldig, in het bijzonder door zelf de wetten en reglementen na te leven.

Punt 44. De personeelsleden gebruiken geen alcohol tijdens de dienst. In uitzonderlijke situaties kan de dienstchef, onder zijn verantwoordelijkheid, een voorafgaande afwijking toekennen. Misbruik ervan is totaal uit den boze. Zij waken er bovendien over om zich bij de geplande diensten niet onder invloed van alcohol aan te bieden. Zonder medisch voorschrift gebruiken de personeelsleden tijdens de dienst geen slaapmiddelen, verdovende middelen of hallucinogene of psychotrope stoffen. Zij waken er bovendien over om zich bij de geplande diensten niet onder invloed van deze middelen of stoffen aan te bieden. De personeelsleden met dienst die duidelijk tekenen van alcoholintoxicatie vertonen, onderwerpen zich in voorkomend geval aan een ademtest volgens de wettelijke voorschriften. Wanneer ze in dienst tekenen vertonen van druggebruik, onderwerpen ze zich in voorkomend geval aan een detectietest volgens de wettelijke voorschriften die terzake van toepassing zijn.

Gelet u deze punten 3, 22, 28, 29, 41 en 44 van de deontologische code niet nageleefd hebt;

Gelet op al deze elementen beschouw ik het u ten laste gelegde tuchtvergrijp als uiterst ernstig. Het is absoluut ontoelaatbaar en uiterst afkeurenswaardig, in gelijk welke omstandigheden, dat een politieambtenaar zich overgeeft aan het gedrag dat u minstens gedurende drie à vier jaren vertoond hebt.

Gelet op al deze elementen oordeel ik tevens dat de feiten een bijzonder ernstige aantasting uitmaken van het algemeen belang.

6 Gegevens omtrent de persoon

[...]

7 Beslissing

Gelet op de bepalingen van de tuchtwet van 13 mei 1999, inzonderheid op de artikelen 2, 3, 5, 38 tot 38sexies;

gelet op het inleidend verslag in referentie 1.4 waarin ik u de feiten in punt 2 ten laste leg;

gelet op mijn voorstel van zware straf, u betekend op 19-01-2010;

gelet op het advies van de tuchtraad;

aangezien ik van oordeel ben:

- dat de in punt 2 omschreven feiten bewezen zijn en u moeten worden toegerekend;
- dat deze feiten een tuchtinbreuk uitmaken in de zin van art 3 van de tuchtwet;

- dat de feiten uiterst ernstig zijn, waarbij ik erg zwaar til aan de onmogelijkheid om nog vertrouwen te hebben in uw beroepsingesteldheid en aan de bijzonder ernstige aantasting van het algemeen belang;
gelet op uw tuchtrechtelijk verleden;
gelet op uw wijze van dienen;
overwegende dat door het plegen van deze feiten en de definitieve uitspraak van de correctionele raadkamer te Leuven u niet meer beschikt over de nodige onafhankelijkheid en het nodige gezag tegenover de burger;
overwegende dat het voor mij en voor uw collega's en chefs onmogelijk is om nog verder vertrouwen te hebben in uw beroepsingesteldheid;
overwegende dat uw aanwezigheid binnen de politie dan ook onverenigbaar is met het belang van de dienst en dat in deze context een verder dienstverband binnen de politie niet langer verdedigbaar is;
overwegende dat u in deze context sinds 24-04-2009 door de Minister van Binnenlandse Zaken voorlopig geschorst werd bij ordemaatregel;
overwegende dat rekening dient gehouden te worden met uw blanco tuchtverleden en uw relatief jonge leeftijd;
overwegende dat een ambtshalve ontslag minder ingrijpende gevolgen heeft voor uw pensioenrechten;
in mijn hoedanigheid van hogere tuchtoverheid,
leg ik u voor dit tuchtvergrijp het ontslag van ambtswege op".

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 56, eerste lid, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het beginsel van de redelijke termijn.

De verzoeker stelt dat de tuchtoverheid ten laatste op 8 april 2009, namelijk naar aanleiding van de hoorzitting in het kader van de voorlopige schorsing van de verzoeker, had kunnen oordelen of er een tuchtvordering ingesteld moest worden. Noch het strafonderzoek, noch de mededeling van de beslissing van de raadkamer konden de feiten, die de verzoeker nooit betwist heeft en ook nooit heeft tegengesproken, verder verduidelijken. De verwerende

partij heeft bij het opleggen van de straf ook geen rekening gehouden met de omstandigheid dat de raadkamer aan de verzoeker de gunst van de opschorting van de uitspraak verleend heeft. Daaruit volgt dat de tuchtstraf uitsluitend steunt op feiten die zeker op 8 april 2009 aan de tuchtoverheid bekend waren, en eigenlijk zelfs op 11 maart 2009, toen de procureur des Konings een volledig feitenrelaas had bezorgd aan de tuchtoverheid. In ieder geval had de tuchtoverheid de gerechtelijke overheid regelmatig moeten bevragen, maar zij heeft dit enkel gedaan in maart 2009. Dit alles heeft tot gevolg dat, op het ogenblik van het inleidend verslag, de tuchtvordering overeenkomstig artikel 56, tweede lid, van de wet van 13 mei 1999 verjaard was.

De redelijke termijn is overschreden, aangezien er tussen april 2009 en december 2009 geen enkel initiatief werd genomen om de tuchtprocedure op te starten. Nochtans had de verzoeker op 6 maart 2009 en 8 april 2009 de feiten toegegeven en heeft hij tijdens de procedures van de voorlopige schorsing steeds loyaal meegewerkt, zonder de feiten ooit te betwisten.

Indien het bestuur zich niet voldoende geïnformeerd achtte door de brief van 11 maart 2009, kon het zelf een administratief onderzoek uitvoeren. Door een afwachtende houding aan te nemen heeft het bestuur de verzoeker gedurende meer dan een jaar in onzekerheid gelaten. Overeenkomstig het arrest Darville, nr. 190.728 van 20 februari 2009 had de verwerende partij met een eigen onderzoek de zaak moeten uitklaren, in zoverre er na de brief van 11 maart 2009 nog niet voldoende duidelijkheid bestond.

Noch het strafdossier, noch de beslissing van de raadkamer blijken nuttig te zijn geweest voor de redactie van het inleidend verslag, aangezien de weergave van de feiten in dit verslag niet verschilt van de feiten die worden vermeld in het voorstel van voorlopige schorsing van de verzoeker van 30 maart 2009, waarin reeds over de schuld van de verzoeker werd gesproken. De

verwerende partij heeft ook nooit gemotiveerd waarom zij moest wachten op de uitslag van het gerechtelijk onderzoek.

5. In zijn memorie van wederantwoord voegt de verzoeker daar nog aan toe dat in het arrest nr. 208.782 van 8 november 2010 over de vordering tot schorsing weliswaar wordt gesteld dat uit de stukken die opgesteld zijn naar aanleiding van de voorlopige schorsing niet voldoende gegevens naar voor zouden zijn gekomen, terwijl uit deze stukken nochtans duidelijk blijkt dat de verzoeker verdacht werd van de aankoop en het gebruik van drugs, dat hij spijt had van deze feiten en dat hij deze feiten erkent. Deze gegevens waren op dat tijdstip door de tuchtoverheid gekend. De overheid was op 8 april 2009 ingelicht over het gegeven dat de verzoeker betrokken was bij een affaire van drugsgebruik, dat hij drugs had aangekocht en dat hij dit had toegegeven en dat de feiten zich hadden afgespeeld in zijn privéleven. De verantwoordelijkheid van de verzoeker stond bijgevolg op 8 april 2009 vast. Deze kennis volstond om de tuchtprocedure op dat tijdstip op te starten, hetgeen de tuchtoverheid nagelaten heeft.

De tuchtoverheid motiveert niet waarom zij het gerechtelijk onderzoek door een tuchtrechtelijk optreden zou storen, terwijl het gerechtelijk onderzoek al was afgerond, gelet op de eenvoud van de feiten. De overheid had de verzoeker kunnen horen in het kader van een administratief onderzoek. Met een dergelijk onderzoek had de tuchtoverheid kunnen achterhalen dat de verzoeker drugs had aangekocht en gebruikt en dat hij drugs had gedeeld met zijn vrienden in zijn vrije tijd. Die gegevens volstonden om de tuchtprocedure op te starten met een inleidend verslag. Er blijkt niet duidelijk welke nadere informatie de tuchtoverheid nog nodig zou hebben gehad voor het opstarten van de tuchtprocedure.

Uit de dienstnota van 30 maart 2009 (voorstel voorlopige schorsing) blijkt:

- dat de overheid wist dat de verzoeker voorgeleid was bij de onderzoeksrechter en dat hij vrijgelaten was onder voorwaarden;
- dat de overheid door de brief van de procureur des Konings wist dat de feiten ernstig waren;
- dat de overheid wist dat de verzoeker zijn gebruik in groep had toegegeven, en dat deze groep wist dat de verzoeker inspecteur van politie was, en dat er in groep aangekocht werd;
- dat de overheid wist dat de verzoeker zich daardoor in een onhoudbare positie had gebracht;
- dat de overheid wist dat dit gedrag van de verzoeker de goede werking van de dienst ernstig schaadde;
- dat de overheid wist dat de verzoeker ernstige strafrechtelijke en deontologische fouten had begaan en dat de overheid de ernst ervan ook kon inschatten;
- dat de overheid wist en dat zij in staat was de redenering te maken dat deze feiten als gevolg hadden dat elke vorm van vertrouwen uitgesloten was en dat de essentiële beroepswaarden en deontologische plichten “effectief onherroepelijk geschaad waren”, zoals de tuchtoverheid het zelf uitdrukt in de nota van 30 maart 2009.

De overheid had aldus op 30 maart 2009 voldoende kennis van de feiten om de tuchtprocedure op te starten, maar zij deed niets behalve een standaardbrief te sturen naar het parket. De redenering dat de tuchtoverheid over onvoldoende gegevens beschikt zou hebben, is onjuist en heel theoretisch. Het blijft de verantwoordelijkheid van de tuchtoverheid om alert te reageren en de tuchtprocedure voort te zetten van zodra zij over voldoende gegevens beschikt, hetgeen meermaals bevestigd werd door de rechtspraak. Door het stilzitten van de tuchtoverheid koesterde de verzoeker de hoop dat hij toch niet ontslagen zou worden. Het wachten gedurende een zo lange periode was niet redelijk.

6. In zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

7. De verzoeker houdt voor dat de verwerende partij volledig over de tuchtrechtelijk relevante feiten zou zijn voorgelicht op 11 maart 2009 en uiterlijk op 8 april 2009. Uit de gegevens van het dossier kan evenwel worden opgemaakt dat in het e-mailbericht van 6 maart 2009 aan de directeur-generaal van de algemene directie van de bestuurlijke politie enkel in kernachtige bewoordingen wordt vermeld dat de verzoeker de dag voordien door de federale gerechtelijke politie Leuven aangehouden werd en voorgeleid werd voor de onderzoeksrechter te Leuven wegens “bezit, gebruik en te koop aanbieden van verdovende middelen”. In de brief van 11 maart 2009 van de procureur des Konings worden weliswaar meer concrete feiten vermeld, maar er wordt op geen enkele wijze vermeld dat de verzoeker cannabis, speed, XTC en GHB verkocht en afgeleverd heeft aan bepaalde personen, zoals in de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 wordt vermeld. In het voorstel van voorlopige schorsing van 30 maart 2009 wordt gewag gemaakt van het feit dat de verzoeker behoorde tot een groep die gezamenlijk verdovende middelen bestelde, dat de verdovende middelen niet uitsluitend voor hem zelf bestemd waren en dat hij 33 gram speed zou hebben afgenomen, maar ook in dat stuk worden geen concrete gegevens vermeld over de verkoop en aflevering aan andere personen. Uit het proces-verbaal van de hoorzitting van 8 april 2009 in het kader van de voorlopige schorsing bij ordemaatregel en uit de schriftelijke argumentatie van de verzoeker met het oog op die hoorzitting blijkt enkel dat de verzoeker “bereid is zijn vrijwillige medewerking te verlenen aan de overheid”, dat hij bereid is zich te laten testen “om zo te bewijzen dat hij drugsvrij is en blijft” en dat de feiten “zich uitsluitend in de privésfeer, in zeer beperkte kring” situeerden. In deze stukken worden geen nieuwe feitelijke gegevens vermeld die niet reeds in de eerdere stukken voorkwamen.

Uit dit alles blijkt dat de tuchtrechtelijke overheid eerst door de kennisname van de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 een voldoende volledig en nauwkeurig beeld had van de draagwijdte van de feiten die

voor een tuchtrechtelijk onderzoek relevant waren. Overigens houdt de verzoeker zelf in zijn verweerschrift met het oog op de hoorzitting van 12 januari 2010 in het kader van de tuchtrechtelijke procedure nog vol “dat hij enkel voor eigen gebruik drugs aankocht”, niettegenstaande de zo-even vermelde vaststelling in de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009. In zoverre de verzoeker aanvoert dat de tuchtoverheid uiterlijk op 8 april 2009 een voldoende kennis had van de feiten om met kennis van zaken te oordelen of een tuchtvordering moest worden ingeleid, mist het middel bijgevolg feitelijke grondslag.

8. In de mate dat de verzoeker aanvoert dat de tuchtrechtelijke overheid een eigen onderzoek moest voeren binnen een redelijke termijn en dat zij artikel 56, tweede lid, van de wet van 13 mei 1999 heeft miskend door te wachten op een strafrechtelijke eindbeslissing, blijkt uit de gegevens van het dossier dat de hogere tuchtoverheid binnen een tijdspanne van ongeveer negen maanden drie keer, bij brieven van 6 maart 2009, 17 augustus 2009 en 25 november 2009, navraag heeft gedaan bij de gerechtelijke overheid over de voortgang van de strafrechtelijke procedure. In die brieven heeft de hogere tuchtoverheid uiteengezet om welke redenen zij het verkieslijk achtte om de afloop van de strafprocedure af te wachten. Ook in het deskundigenverslag dat werd neergelegd tijdens de procedure voor de tuchtraad wordt uitvoerig ingegaan op deze redenen, die er in wezen op neerkomen dat het risico bestond dat een eigen tuchtrechtelijk onderzoek het gerechtelijk onderzoek ongunstig zou kunnen beïnvloeden en dat het maatschappelijk belang dat samenhangt met het laatstgenoemde onderzoek voorrang heeft op het belang van de politieorganisatie. Er wordt niet ten onrechte gesteld dat derde personen in afwachting van de afloop van een strafprocedure allicht niet zouden willen meewerken aan de feitengaring voor een tuchtprocedure, waarbij voor die personen strafbare feiten aan het licht zouden kunnen komen. Bovendien heeft de tuchtoverheid in de voormelde brieven het belang van een spoedige tuchtprocedure benadrukt en vroeg zij of zij alvast over relevante stukken uit het strafdossier zou kunnen beschikken. Die vraag werd eerst beantwoord in de brief van 26 november 2009. Voorts blijkt uit de datering van de stukken in het administratief dossier dat van zodra de hogere

tuchtoverheid bij deze brief van 26 november 2009 vernam dat de strafprocedure is beëindigd door de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009, zij de tuchtprocedure met de nodige naarstigheid heeft afgehandeld.

9. De argumentatie van de verzoeker dat noch het strafdossier, noch de beslissing van de raadkamer van enig nut geweest zijn bij de redactie van het inleidend verslag kan evenmin worden gevolgd. Zo komt het in dat verslag vermelde gegeven dat de verzoeker cannabis, speed, XTC en GHB verkocht en afgeleverd heeft aan meerderjarigen voor de eerste keer voor in de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009, terwijl precies dat gegeven allerminst verwaarloosbaar is voor de beoordeling van de bestreden tuchtstraf.

10. In de gegeven omstandigheden mocht de tuchtoverheid ervan uitgaan dat eerst na de kennisneming van de beschikking van de raadkamer van 16 oktober 2009 een voldoende volledige “kennisneming of vaststelling van de feiten” in de zin van artikel 56, eerste lid, van de wet van 13 mei 1999 voorlag, zodat de in deze bepaling bedoelde vervaltermijn van zes maanden in acht werd genomen. Tevens blijkt uit het voorgaande dat er geen schending voorligt van het zorgvuldigheidsbeginsel of van het beginsel van de redelijke termijn.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van de zorgvuldigheidsplicht, van de rechten van verdediging en van artikel 34 van de wet van 13 mei 1999 en artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 tot uitvoering van de wet van 13 mei 1999.

De verzoeker stelt dat in de stukken met betrekking tot de tuchtprocedure gewag wordt gemaakt van een e-mailbericht van 6 maart 2009 waarmee de feiten zouden zijn gemeld door de gerechtelijk directeur aan de tuchtoverheid. Dit stuk werd niet meegedeeld in het kader van de tuchtprocedure, ook al is het een essentieel gegeven om te kunnen uitmaken wat de datum is van de kennisneming van de feiten. Dit houdt een schending in van de zorgvuldigheidsplicht, aangezien van een zorgvuldig bestuur verwacht mag worden dat het alle informatie meedeelt. Tevens worden de rechten van verdediging geschonden, aangezien de verzoeker het recht heeft om alle stukken te kunnen inkijken die betrekking hebben op de tuchtprocedure om te kunnen nagaan of er eventueel fouten werden begaan. Ten slotte worden ook artikel 34 van de wet van 13 mei 1999 en artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 november 2001 geschonden, aangezien in die bepalingen duidelijk wordt vermeld dat alle stukken meegedeeld moeten worden. Het behoort niet tot de appreciatiebevoegdheid van de tuchtoverheid om te beslissen welke stukken wel en welke stukken niet worden meegedeeld.

12. In zijn memorie van wederantwoord en in zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

13. In het inleidend verslag van 8 december 2009 wordt wel degelijk verwezen naar het “informatieverslag lastens INP Yoeri Freson aan de hogere tuchtoverheid dd 06-03-2009”. Ook in de inventaris van het tuchtdossier, zoals dit is opgenomen in het administratief dossier, wordt van dit stuk melding gemaakt als een onderdeel van het tuchtdossier. Indien dit stuk, zoals de verzoeker voorhoudt, in weerwil van deze vaststellingen toch geen deel zou hebben uitgemaakt van het tuchtdossier dat de verzoeker overeenkomstig de door hem aangehaalde bepalingen kon inzien, moest hij die onregelmatigheid opwerpen tijdens de tuchtprocedure en vragen om het tuchtdossier met het betrokken stuk aan te vullen. Uit geen enkel stuk blijkt, en door de verzoeker

wordt ook niet aangevoerd dat hij dit zou hebben gedaan, waardoor hij thans ook niet op ontvankelijke wijze die beweerde tekortkoming kan aanvoeren om de nietigverklaring van de bestreden beslissing te bewerkstelligen.

Het tweede middel kan niet worden aangenomen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

14. In een derde middel wordt de schending aangevoerd van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van artikel 38sexies van de wet van 13 mei 1999, alsook van de materiële motiveringsplicht.

De verzoeker argumenteert dat voor een zwaardere tuchtstraf een strengere motiveringsplicht geldt en dat, aangezien de bestreden beslissing één van de zwaarste tuchtstraffen inhoudt, een zeer nauwkeurige en precieze motivering vereist is. De bestreden beslissing is gebaseerd op de mening van de tuchtoverheid dat de verzoeker zich als ambtenaar moet onthouden van de erin uiteengezette gedragingen. Er wordt echter geen rekening gehouden met het gegeven dat de verzoeker sedert het verhoor bij de onderzoeksrechter geen drugs meer heeft gebruikt, evenmin als met de argumentatie van de verzoeker dat het vertrouwen van zijn collega's niet geschonden is. De verzoeker heeft zelf contact opgenomen met zijn hiërarchische meerdere, die heeft bevestigd dat de verzoeker nog steeds welkom is op de dienst en dat hij nog steeds vertrouwen heeft in de verzoeker aangezien hij in het verleden nooit klachten heeft ondervonden. Bovendien geeft de tuchtoverheid niet concreet aan waarom zij het strafrechtelijk onderzoek heeft afgewacht en op welke elementen uit de strafrechtelijke eindbeslissing zij zich heeft gebaseerd om tot de opgelegde tuchtstraf te komen. De tuchtoverheid motiveert evenmin waarom zij over onvoldoende kennis van de feiten beschikte op 8 april 2009 en waarom er geen rekening gehouden moest

worden met het gegeven dat de strafrechter de gunst van de opschorting heeft verleend. In het kader van een tuchtprocedure, waarbij de zwaarste straf wordt opgelegd, mag van een tuchtoverheid verwacht worden dat zij al deze argumenten grondig motiveert en zich niet laat gaan in standaardredeneringen en algemene motieven.

15. In zijn memorie van wederantwoord en in zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

16. De verzoeker kan niet worden gevolgd waar hij stelt dat uitdrukkelijk gemotiveerd zou moeten worden waarom hij zich van de feiten die hem ten laste worden gelegd onthouden zou moeten hebben. Het spreekt immers voor zich dat een politieambtenaar zich moet onthouden van het plegen van strafbare feiten en dat het desalniettemin plegen van dergelijke feiten door personen met een dergelijke voorbeeldfunctie in beginsel kan leiden tot een tuchtrechtelijke maatregel. De overweging in de bestreden beslissing dat het “ontoelaatbaar is dat een politieambtenaar die onder andere zou moeten instaan voor de opsporing van drugsdelicten zelf een pleger van inbreuken en gewoontegebruiker is”, is dan ook geen kennelijk onredelijke beoordeling.

Ten onrechte houdt de verzoeker voor dat geen rekening gehouden werd met het gegeven dat hij sinds de vaststellingen geen drugs meer gebruikt. Uit het voorstel van zware tuchtstraf blijkt immers dat de directeur-generaal wel degelijk akte neemt van de interpretatie door de huisarts van de verzoeker dat uit de urinetesten van 31 juli 2009 en 24 december 2009 geen druggebruik kan worden afgeleid. De afwezigheid van druggebruik na de eerder vastgestelde feiten die tot de straf- en de tuchtvervolgung hebben geleid, doet evenwel geen afbreuk aan de laatstgenoemde feiten en vormt er allerm minst een tegenbewijs voor. Er kan evenmin uit worden afgeleid dat de dragende motieven

voor de bestreden beslissing, zoals het weggefallen vertrouwen in de verzoeker als politieambtenaar, hierdoor niet langer deugdelijk zouden zijn.

De omstandigheid dat de collega's van de verzoeker geen bezwaar maken tegen het aanblijven van de verzoeker als politieambtenaar en het gegeven dat ook zijn directe chef het vertrouwen in de verzoeker heeft behouden, neemt niet weg dat de hogere tuchtoverheid van oordeel kon zijn dat het vertrouwen onherstelbaar verstoord is. In het advies van de tuchtraad, dat door de tuchtoverheid wordt bijgevalen, wordt voorts uiteengezet waarom de tuchtoverheid met reden kan stellen dat zij geen vertrouwen meer kan hebben in de verzoeker:

“Betrokkene beroept zich eveneens tevergeefs op het vertrouwen dat zijn directe meerdere nog voorhoudt in hem te willen stellen. De vertrouwensband heeft betrekking met de inzetbaarheid van de betrokkene in het algemeen. Ten deze heeft de hogere tuchtoverheid in het voorstel tot zware tuchtstraf zeer redelijk overwogen dat betrokkene door het plegen van deze feiten niet meer beschikt over de nodige onafhankelijkheid en het nodige gezag tegenover de burgers en dat gelet op de duur van de feiten en de ernst van de gepleegde misdrijven het voor de overheid onmogelijk is om nog verder vertrouwen te hebben in de beroepsgesteldheid van betrokkene.

Terecht heeft de HTO dan ook vastgesteld dat de aanwezigheid van betrokkene binnen de politie onverenigbaar is met het belang van de dienst.

De geloofwaardigheid van de politie bij de burgers zou ernstig aangetast zijn mochten de burgers weten dat een politieambtenaar die schuldig bevonden is aan het langdurig bezit en gebruik in groep van verschillende verboden verdovende middelen en het occasioneel verhandelen van deze middelen, bij de politie kan blijven terwijl het juist de taak van de politie is om de burgers tegen deze vorm van ernstige en maatschappijbedreigende criminaliteit te beschermen”.

Die motivering is afdoende en niet kennelijk onredelijk.

17. De verzoeker meent voorts dat niet wordt uiteengezet waarom gewacht is op de strafrechtelijke eindbeslissing en dat ook niet wordt aangegeven welke elementen daaruit bij de bestreden beslissing betrokken zijn. In het voorstel van zware tuchtstraf en in het advies van de tuchtraad, waar de bestreden beslissing naar verwijst, worden evenwel de redenen uiteengezet waarom de

strafrechtelijke eindbeslissing afgewacht werd. Die redenen verantwoorden wel degelijk het uitstellen van de tuchtvordering, zoals reeds bij de beoordeling van het eerste middel is gebleken.

18. De verzoeker stelt ten slotte dat ten onrechte niet verantwoord wordt waarom geen rekening gehouden wordt met de opschorting van de uitspraak door de strafrechter. In het advies van de tuchtraad wordt ter zake evenwel het volgende vermeld:

“Eveneens tevergeefs beroept betrokkene zich op de motieven van de raadkamer om hieruit af te leiden dat de rechter impliciet maar zeker zou geoordeeld hebben dat betrokkene bij de politie kon blijven.

De rechter heeft geoordeeld dat de openbaarheid der debatten voor het vonnisgerecht de declassering van betrokkene zou kunnen veroorzaken of zijn reclassering in gevaar zou kunnen brengen.

Hieruit kan niet afgeleid worden dat de rechter ervan uitging dat betrokkene bij de politie kon of diende te blijven. De declassering of de reclassering kan evenzeer betrekking hebben op de mogelijkheid van betrokkene om op de arbeidsmarkt ander werk te vinden. Bovendien behoort de beoordeling of het vertrouwen in een politieambtenaar onherroepelijk verbroken is niet toe aan de rechter maar aan de politionele overheid die ermee moet werken”.

Daarmee wordt de draagwijdte van de uitspraak van de raadkamer wel degelijk uiteengezet en wordt op afdoende wijze verantwoord waarom deze uitspraak niet relevant is voor de beoordeling van de betrokken tuchtstraf.

Het derde middel is niet gegrond.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

19. In een vierde middel wordt de schending aangevoerd van het non bis in idem-beginsel, dit is het beginsel dat voor een zelfde feit geen

tweemaal een sanctie van dezelfde aard mag worden opgelegd, alsook van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoeker stelt dat de beslissing van 30 maart 2009 waarbij hij voorlopig werd geschorst, een verkapte tuchtmaatregel is, aangezien die voorlopige schorsing heeft geduurd tot 28 april 2010, zijnde meer dan een jaar en dit voor een zeer eenvoudig dossier dat zeer snel aan het licht is gekomen en waarbij de verzoeker alle medewerking heeft verleend. De voorlopige schorsing heeft dan ook het karakter van een tuchtstraf. In de motivering ervan wordt bovendien gesteld dat de verzoeker schuldig is, dat hij ernstige beroepsfouten heeft gepleegd en dat die onverenigbaar zijn met de dienst. De voorlopige schorsing moet gemotiveerd worden in het belang van de dienst, en zeker niet in het licht van de schuld of onschuld. Die argumentatie moet dan ook beschouwd worden als een argumentatie die hoort bij het opleggen van een tuchtsanctie, zodat de verzoeker reeds de tuchtsanctie “schorsing” heeft gekregen. Aangezien bij de bestreden beslissing een tweede keer een tuchtstraf wordt opgelegd, ligt een schending voor van de twee aangehaalde algemene rechtsbeginselen.

20. In zijn memorie van wederantwoord en in zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

21. De verzoeker heeft de preventieve schorsingen die de verwerende partij hem heeft opgelegd niet bestreden. Die beslissingen hebben als zodanig definitief hun plaats in de rechtsorde verworven. Door nu aan te voeren dat het eigenlijk om verkapte tuchtstraffen gaat, betwist de verzoeker de wettigheid van die beslissingen, hetgeen niet meer kan.

Het vierde middel is niet gegrond.

E. Vijfde middel

Uiteenzetting van het middel

22. In een vijfde middel wordt de schending aangevoerd van het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoeker stelt dat de tuchtoverheid het ontslag van ambtswege voorstelt zonder rekening te houden met zijn blanco strafverleden, met het gegeven dat hem de gunst van de opschorting werd verleend om zijn carrière niet verder te hypothekeren en met het gegeven dat zijn directe hiërarchische meerdere nog steeds met hem wenste samen te werken. De beoordeling van de strafmaat is dan ook onredelijk, omdat de straf in een redelijke verhouding moet staan tot de fout met alle daaraan verbonden omstandigheden.

23. In zijn memorie van wederantwoord en in zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

24. De tuchtoverheid beoordeelt discretionair de zwaarte van de tuchtstraf die zij wenst op te leggen. De Raad van State kan enkel een tuchtstraf vernietigen wanneer zij kennelijk in wanverhouding staat tot de bewezen feiten.

Vooreerst blijkt uit de bestreden beslissing dat de hogere tuchtoverheid wel degelijk rekening heeft gehouden met het “blanco tuchtverleden” en met de “relatief jonge leeftijd” van de verzoeker. Het is om die reden dat wordt gekozen voor de op één na zwaarste en niet voor de zwaarste tuchtstraf, gezien de “minder ingrijpende gevolgen [...] voor [de] pensioenrechten” van de verzoeker. Voorts blijkt uit het voorstel van zware tuchtstraf dat ook de goede staat van dienst en de positieve evaluaties van de

verzoeker mee werden betrokken bij de beoordeling van de strafmaat. Voor de overige door de verzoeker aangehaalde elementen waarmee volgens hem geen rekening werd gehouden, wordt verwezen naar de beoordeling van het derde middel, waaruit het tegendeel is gebleken. Voorts blijkt uit de beoordeling van dat derde middel dat de bestreden beslissing op deugdelijke en draagkrachtige motieven berust.

Druggebruik en drugshandel zijn ernstige zaken en het is beslist niet onredelijk dat de tuchtoverheid bij de beoordeling van de strafmaat slechts in zeer beperkte mate rekening wenst te houden met de verzachtende omstandigheden die de verzoeker heeft aangevoerd en waarmee -zoals uit het voorgaande is gebleken- terdege rekening werd gehouden. In die omstandigheden kan niet worden besloten tot een schending van de door de verzoeker aangehaalde beginselen.

Het vijfde middel is niet gegrond.

F. Zesde middel

Uiteenzetting van het middel

25. In een zesde middel wordt de schending aangevoerd van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de rechten van verdediging.

De verzoeker stelt dat hij tijdens de tuchtprocedure verscheidene malen heeft aangedrongen op het horen van zijn collega's en van zijn rechtstreekse hiërarchische meerdere. De tuchtoverheid heeft immers steeds geargumenteed dat de verzoeker niet meer kon functioneren in de dienst en dat zijn collega's en zijn rechtstreekse hiërarchische meerdere geen vertrouwen meer hadden in de persoon van de verzoeker. De verzoeker heeft aangegeven dat dit niet het geval was en dat hij met hen contact had opgenomen nadat alles aan het licht was gekomen. De tuchtoverheid weigerde echter in te gaan op het verzoek

van de verzoeker om zijn collega's te horen, zodat hij niet kon weerleggen wat de tuchtoverheid naar voor bracht om de zware tuchtsanctie te staven. Niettegenstaande de weigering om de collega's van de verzoeker te horen, bleef de hogere tuchtoverheid haar beslissing motiveren met het gegeven dat de collega's en zijn hiërarchisch meerdere geen vertrouwen meer hadden in de persoon van de verzoeker. Er ligt dan ook duidelijk een schending voor van de zorgvuldigheidsplicht en van de rechten van verdediging.

26. In zijn memorie van wederantwoord en in zijn laatste memorie voegt de verzoeker inhoudelijk niets toe aan zijn argumentatie.

Beoordeling

27. In de bestreden beslissing wordt gesteld “dat het voor [de tuchtoverheid] en voor [de] collega's en chefs [van de verzoeker] onmogelijk is om nog verder vertrouwen te hebben in [zijn] beroepsingesteldheid”. Deze vaststelling wordt evenwel verbonden aan de eraan voorafgaande vaststelling dat de verzoeker “niet meer beschikt over de nodige onafhankelijkheid en het nodige gezag tegenover de burger”. Hieruit blijkt dat het vereiste vertrouwen tussen de verzoeker en zijn collega's en hiërarchisch meerderen niet op een persoonlijk-menselijk, maar op een objectief-functioneel vlak wordt beoordeeld. In het voorstel van zware tuchtstraf wordt het verzoek om de collega's en de hiërarchisch meerdere van de verzoeker te horen precies afgewezen met de uitdrukkelijke vermelding dat een “eventuele subjectieve en persoonlijke mening” van deze meerdere “niet meer of minder zin [heeft] dan het dienaangaande verhoren van alle collega's die ooit met u hebben samengewerkt of die u anderszins kennen”. Ook uit het deskundigenverslag, dat wordt overgenomen in het advies van de tuchtraad, komt naar voor dat met “vertrouwen” wordt bedoeld het vertrouwen van het politiekorps als instelling in de verzoeker, veeleer dan het subjectieve en persoonlijke vertrouwen van collega's onderling, dat blijktens het zo-even aangehaalde voorstel van zware

tuchtstraf niet op kennelijk onredelijke gronden ondergeschikt wordt geacht aan de eerste, in de bestreden beslissing gehanteerde notie van “vertrouwen”.

Uit het voorgaande blijkt dat het weigeren van het horen van de collega's en van de hiërarchisch meerdere van de verzoeker, alsook het gegeven dat desalniettemin wordt gesteund op het geschonden vertrouwen in de verzoeker bij de beoordeling van de tuchtstraf, geen schending inhoudt van de aangehaalde beginselen.

Het zesde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 maart 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche